

SCOPURILE, PROBLEMELE, CRITERIILE ȘI INDICATORII EFICIENȚEI ÎN PLANIFICAREA DE TRANSPORT

Autor: Victor CEBAN, Dumitru CEBAN

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: „Scopurile” planificării poate fi determinat ca rezultatele dorite, care este necesar de le obținut. „Problemele” – acestea-s metodele de obținere a scopurilor. „Criteriile aprecierii” – aceasta-i interacțiunea sau factorii, care trebuie luați în considerație în procesul planificării și incluși în mecanismul aprecierii, și care pot fi atât totali, cât și concreți. „Indicatorii eficienței” – acestea-s metodele practice de măsurare a progresului la atingerea scopurilor.

Cuvinte cheie: scop, problemă, criterii, planificare, indicatori, eficiență, transport

* Scopurile planificării de transport

Scopurile planificării de transport trebuie să fie larg determinante și să includă diferite rezultate economice, sociale și ecologice, care societatea dorește să le obțină. De exemplu, scopurile pot include sporirea accesibilității, susținerea dezvoltării economice, sporirea posibilităților pentru locuitori, egalitatea, sporirea siguranței, îmbunătățirea sănătății populației și apărarea mediului înconjurător. Ele pot fi determinate pentru o regiune geografică concretă sau o grupă demografică.

Scopurile perfecționării sistemii de transport uneori se determină pentru rezolvarea problemei concrete, în același timp, pericolul determinării înguste a scopurilor constă în ceea ce el restrânge diapazonul hotărârilor și rezultatelor, care pot fi obținute în procesul planificării. Planificarea, bazată pe scopurile și sarcinile puse îngust, permite de a găsi rezolvare pentru o problemă, rezolvarea căreia duce la agravarea altor probleme (planificarea complexă de transport). În calitate de exemple a scopurilor și problemelor posibile a planificării de transport pot fi aduse următoarele: trecerea îmbunătățită și mobilitatea, micșorarea sarcinii de transport, flexibilitatea sistemii de transport, stabilitatea transportărilor etc.

* Problemele planificării de transport

Diapazonul problemelor planificării de transport are tendințe de lărgire după modul, cum oamenii află mai multe despre diapazonul larg în urma luării hotărârilor pe planificarea de transport. Problemele vechi, mai întâi de toate, se referă la organizarea mișcării mijloacelor de transport. În ultimii ani s-au adăugat noi probleme, ce se referă la diferite aspecte sociale și ecologice, măcar că acuitatea problemelor vechi nu s-a micșorat. În rezultat persoanele, ce se ocupă de planificarea sistemelor de transport, sunt nevoite să utilizeze metode mult mai complexe pentru planificare. Unele exemple comune a vechilor și noilor probleme apărute în planificarea de transport sunt reprezentate în tabelul 1.1.

Tabelul 1.1. Problemele planificării de transport

Problemele vechi	Problemele noi
Proiectare și construirea drumurilor pentru automobile vechi	Problemele ecologice
Micșorarea sarcinii de transport	Economisirea energiei
Învățarea conducătorilor auto și utilizarea permiselor	Egalitatea – deservirea cetățenilor nevoiași
Controlul și dirijarea mișcării drumurilor	Dirijarea cererii la transportări
Parcarea mijloacelor de transport	Stabilitatea
Securitatea circulației rutiere	Utilitatea punctelor de populație pentru viață
Dirijarea cu transportările de mărfuri	Integrarea utilizării pământurilor (creșterea cu rațiune)
Servisul de drum lung pentru pasageri	Siguranța
Inovațiile tehnologice (sistemele intelectuale de transportări)	Interacționarea în situații excepționale
	Sănătatea și forma fizică bună a populației

* Criteriile aprecierii

Criteriile aprecierii – acestea-s consecințele sau factorii, care este necesar de-i luat în considerație în procesul planificării. Unii dintre ei, așa ca cheltuielile directe financiare și distanța, petrecută de mijlocul de transport, este destul de ușor de măsurat. Alții, așa ca egalitatea și estetica, de măsurat este mai greu, dar totuși trebuie luați în considerație. În planificarea de transport pot fi utilizați diferiți indicatori și criterii de apreciere. În tabelul 1.2 se aduc unele exemple.

Tabelul 1.2. Exemple de indicatori și criterii de apreciere

Criteriile	Indicatorii
Consecințele directe financiare pentru realizarea programului	Micșorarea cheltuielilor programului pentru un participant, la locuitorii populației sau la perioada pic de petrecere a curselor de automobile. Profiturile adăugătoare de la strategiile de preț
Consecințele directe financiare pentru consumatori	Cheltuielile financiare și foloasele, așa ca sporirea sau micșorarea plății utilizatorilor sau recompensă financiară
Consecințele indirecte financiare stat și bussines	Schimbarea cheltuielilor, legate de utilizarea parcărilor și părții carosabile
Consecințele indirecte financiare pentru consumatori	Schimbarea cheltuielilor, legate de căpătarea și exploatarea mijloacelor de transport
Influența la scopurile transportărilor	Schimbarea perioadelor pic, a pasagerilor-kilometri, alegerea tipului de transport etc.
Influența la eficiența lucrului sistemii de transport	Timpul mediu de staționare în drum în legătură cu sarcina de transport, viteza transportărilor, avariile, aruncarea substanțelor murdare
Influența la alegerea tipului de transport și scopurile principale a mobilității	Schimbările în alegerea tipurilor de transport de diferite grupe de utilizatori (de exemplu, studenți, persoane cu venituri mici, persoane ce nu posedă mijloace de transport etc.)
Influența la egalitatea de transport	Învățământul pe baza cheltuielilor, regresivitatea schimbării prețurilor, trecerea îmbunătățită a persoanelor cu insuficiențe fizice

* *Indicatorii eficienței*

Indicatorii eficienței sunt instrumente pentru măsurarea progresului în obținerea scopurilor. Asupra procesului de planificare o acțiune importantă o au indicatorii eficienței, care sunt utilizați pentru apreciere. În tabelul 1.3 sunt reprezentați diferiți indicatori de calitate a transportărilor cu referire la securitatea circulației rutiere, mobilitate și trecere. Aceste grupe diferite de indicatori oglindesc diferite presupuneri despre caracterul problemelor de transport și influențează și alegerea diferitor hotărâri.

Tabelul 1.3. Indicatorii eficienței

În relația securității circulației rutiere	În relația mobilității	În relația accesului
<p>Calitatea sistemii de transport (de exemplu nivelul deservirii în drum)</p> <p>Viteza medie de mișcare și timpul reținerilor în legătură cu sarcina de transport</p> <p>Comoditatea parcării</p> <p>Accesibilitatea utilizării mijloacelor de transport</p> <p>Avarierea și nivelul murdăririi pe un automobil - kilometru</p>	<p>Calitatea serviciilor de tranzit</p> <p>Accesibilitatea plății de tranzit</p> <p>Programele „Rideshare”</p> <p>Calitatea obiectelor pentru pietoni și bicicliști</p> <p>Integrarea sistemii de transport</p> <p>Avarierea și nivelul murdăririi pe un automobil – kilometru</p> <p>Proiectele unice tehnice</p>	<p>Timpul trecerii din ușă în ușă</p> <p>Partea caselor și locurilor de lucru în magazine, serviciile comunale și punctele de tranzit, amplasate la distanță apropiată</p> <p>Calitatea și posesia legăturii telefonice și cuplarea la Internet</p> <p>Calitatea serviciilor pentru transportare</p> <p>Cheltuielile totale de transport pentru locuitorii populației și accesibilitatea totală de transport</p> <p>Avarierea și nivelul murdăririi pe un automobil - kilometru</p>

Bibliografie:

JUSE: Japanese Union of Scientists and Engineers.

Kanji, K., G., Asher, M., 100 *Methods for Total Quality Management*, Sage Publications, London, 1996.

Trandafir, M., Antonescu, V., *Calitatea. Metode și tehnici de lucru. Analiză, evaluare, control*, Oficiul de informare documentară pentru Industria Construcțiilor de Mașini, București, 1994, pag. 132.

Perigord, M., *Etapele calității. Demersuri și instrumente*, traducere Samoilă, T., Editura Tehnică, București, 1998, pag. 143-144.

Osborn, A., *L'imagination constructive*, Dunod, Paris, 1971.